ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1953

Vyhlásené: 12.05.1953 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

35.

Zákon

zo dňa 24. apríla 1953

o štátnom požiarnom dozore a požiarnej ochrane.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone.

Časť I.
Základné ustanovenia.

§ 1.

(1) Socialistickú výstavbu štátu treba chrániť pred škodami, ktoré vznikajú požiarmi a inými živelnými pohromami alebo nehodami. Preto treba budovať požiarnu ochranu na rozsiahlej masovej spolupráci občanov a prehĺbiť jej činnosť zriadením orgánov štátneho požiarneho dozoru tak, aby požiarna ochrana úspešne mohla plniť svoje úlohy.

(2) O rozvinutie masovej účasti pracujúcich na požiarnej ochrane starajú sa predovšetkým národné výbory, ktoré postupujú v súčinnosti s dobrovoľnými organizáciami, najmä s Československým sväzom požiarnej ochrany.

(3) Každý je zásadne povinný prispievať podľa svojich síl k riadnemu plneniu úloh v požiarnej ochrane, najmä poskytovať potrebnú osobnú a vecnú pomoc pri zamedzovaní a zdolávaní požiarov a iných živelných pohrôm a nehôd.

§ 2.
Zodpovednosť.

(1) Za vykonávanie opatrení na zosilnenie požiarnej bezpečnosti, za organizáciu prípravy a za využitie síl a prostriedkov požiarnej ochrany v obciach, okresoch a krajoch sú zodpovední podľa svojej príslušnosti národné výbory, orgány štátneho požiarneho dozoru a minister vnútra.

(2) Za vykonávanie opatrení na zosilnenie požiarnej bezpečnosti, za organizáciu prípravy a za využitie síl a prostriedkov požiarnej ochrany v podnikoch, závodoch, ústavoch, úradoch a iných zariadeniach (ďalej len „závody“) sú zodpovední ich vedúci a príslušní členovia vlády.

Časť II.
Vedenie požiarnej ochrany. Organizácia a pôsobnosť štátneho požiarneho dozoru.

§ 3.
Všeobecné vedenie požiarnej ochrany.

(1) Všeobecné vedenie požiarnej ochrany a dozor nad ňou prislúcha ministrovi vnútra.

(2) Minister vnútra je oprávnený robiť v medziach platných predpisov opatrenia potrebné na zabezpečenie požiarnej ochrany, najmä vydávať v tomto odbore všeobecné právne predpisy a všeobecne záväzné smernice a pokyny.

(3) Smernicami ministra vnútra v odbore požiarnej ochrany sa spravujú aj všetky ústredné úrady a ostatné štátne orgány.

(4) Ústredné úrady sú povinné napomáhať ministra vnútra pri plnení jeho úloh v odbore požiarnej ochrany.

§ 4.
Orgány štátneho požiarneho dozoru.

(1) Minister vnútra vedie požiarnu ochranu a vykonáva nad ňou dozor zásadne prostredníctvom Ústrednej správy štátneho požiarneho dozoru a jej miestnych orgánov.

(2) Na Ministerstve (povereníctve) vnútra sa zriaďuje Ústredná (oblastná) správa štátneho požiarneho dozoru.

(3) V krajoch a okresoch, ako aj v mestách, ktoré určí minister vnútra, sa zriaďujú:

a) krajské správy štátneho požiarneho dozoru,

b) okresné inšpekcie štátneho požiarneho dozoru,

c) mestské, poprípade i obvodné inšpekcie štátneho požiarneho dozoru.

(4) Krajské správy a okresné (mestské, obvodné) inšpekcie štátneho požiarneho dozoru sú organizačnou zložkou aparátu príslušného národného výboru. Ich vzťah k národným výborom upraví vláda nariadením.

(5) Organizácia správ a inšpekcií štátneho požiarneho dozoru, ako aj výkon služby v nich sú prispôsobené zásadám platným pre vojenské útvary v rozsahu, ktorý určí minister vnútra po dohode s ministrom národnej obrany.

§ 5.
Úlohy orgánov štátneho požiarneho dozoru.

Orgány štátneho požiarneho dozoru plnia najmä tieto úlohy:

a) pripravujú a vydávajú právne predpisy, smernice, pokyny a technické normy v odbore požiarnej ochrany;

b) kontrolujú, ako sú plnené protipožiarne opatrenia;

c) starajú sa o organizáciu, výcvik, použitie a zvýšenie akcieschopnosti jednotiek požiarnej ochrany, ako aj o sústavnú výchovu občanov v odbore požiarnej ochrany;

d) dbajú o prípravu a vykonávanie požiarnej ochrany so stránky vecnej;

e) starajú sa o to, aby sa pri projektovaní a budovaní závodov, sídlisk, jednotlivých budov a zariadení dbalo na požiadavky požiarnej ochrany, a kontrolujú s tohto hľadiska projekty a výstavbu týchto objektov;

f) organizujú a rozvíjajú zlepšovateľskú činnosť v odbore požiarnej ochrany.

§ 6.
Práva orgánov štátneho požiarneho dozoru.

(1) Orgány štátneho požiarneho dozoru majú pri výkone svojich úloh právo:

a) vstupovať do závodov a budov za účelom prehliadok, ktoré sa vykonávajú podľa smerníc ministra vnútra;

b) požadovať zprávy a doklady o stave protipožiarnych opatrení;

c) dávať záväzné pokyny na odstránenie zistených závad v odbore požiarnej ochrany a robiť všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie požiarnej bezpečnosti;

d) vyšetrovať príčiny požiarov;

e) ukladať osobám zodpovedným za porušenie predpisov v odbore požiarnej ochrany pokuty až do sumy, ktorú určí vláda nariadením;

f) oznamovať na trestné stíhanie osoby, ktoré porušily predpisy v odbore požiarnej ochrany;

g) ak nestačia iné opatrenia v odbore požiarnej ochrany na odstránenie príčin bezprostredného vzniku požiaru, môžu podľa smerníc ministra vnútra zastaviť v závodoch prevádzky, ktoré toto bezprostredné nebezpečenstvo vyvolávajú; toto rozhodnutie orgánu štátneho požiarneho dozoru stráca účinnosť, ak ho minister vnútra alebo náčelník Ústrednej (oblastnej) správy štátneho požiarneho dozoru v priebehu nasledujúceho pracovného dňa nepotvrdí. Nariadiť zastavenie prevádzky v celom závode, ak hrozí bezprostredné nebezpečenstvo vzniku požiaru, smie len minister vnútra po predchádzajúcom upozornení kompetentného člena vlády.

(2) Na ukladanie pokút môžu orgány štátneho požiarneho dozoru splnomocniť veliteľov jednotiek požiarnej ochrany. Proti rozhodnutiu o uložení pokuty možno sa odvolať.

Časť III.
Úlohy iných orgánov v odbore požiarnej ochrany.

§ 7.
Úlohy ústredných úradov.

(1) Ústredné úrady vydávajú svojim podriadeným orgánom v medziach smerníc ministra vnútra pokyny na zabezpečovanie a vykonávanie požiarnej ochrany v závodoch patriacich do ich odboru pôsobnosti.

(2) Na úspešné splnenie týchto úloh zriadia ústredné úrady, a to podľa potreby i v podriadených orgánoch, osobitné složky pre veci požiarnej ochrany.

(3) Ministerstvá národnej obrany a národnej bezpečnosti kontrolujú vo svojom odbore pôsobnosti vlastnými svojimi rezortnými orgánmi vykonávanie opatrení požiarnej ochrany; pritom sa spravujú smernicami a pokynmi ministra vnútra.

(4) Úlohy orgánov verejnej banskej správy podľa osobitných predpisov zostávajú nedotknuté.

§ 8.
Úlohy národných výborov.

(1) Národné výbory mobilizujú občanov do aktívnej účasti na plnení úloh v odbore požiarnej ochrany za pomoci dobrovoľných organizácií, najmä Československého sväzu požiarnej ochrany.

(2) Národné výbory sú oprávnené vo svojich obvodoch robiť v medziach platných predpisov všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie požiarnej ochrany.

(3) Miestne národné výbory plánujú a zabezpečujú podľa bližších predpisov o tom vydaných vecné prostriedky verejnej požiarnej ochrany, uhradzujú náklady na ich zadováženie a na udržovanie verejných požiarnych sborov a požiarnych hliadok.

§ 9.
Úlohy závodov.

(1) Vedenia závodov organizujú požiarnu ochranu závodov; pritom sa spravujú pokynmi orgánov štátneho požiarneho dozoru.

(2) Vedenia závodov plánujú a zabezpečujú vecné prostriedky požiarnej ochrany v závodoch a uhradzujú osobné a vecné náklady, spojené s požiarnou ochranou, podľa bližších predpisov o tom vydaných.

Časť IV.
Československý sväz požiarnej ochrany.

§ 10.

(1) Na prípravu plnenia úloh v odbore požiarnej ochrany sdružujú sa pracujúci v dobrovoľnej organizácii „Československý sväz požiarnej ochrany“ (ďalej len „Sväz“).

(2) Úlohou Svązu je napomáhať národné výbory a iné štátne orgány v boji proti požiarom a popularizovať otázky požiarnej ochrany tak, aby sa staly vecou všetkého ľudu. Sväz je najmä povinný

a) vykonávať agitačnú a propagačnú činnosť v masovej príprave občanov v boji proti požiarom,

b) spolupracovať s národnými výbormi a s vedením závodov pri zriaďovaní dobrovoľných požiarnych sborov a ich odbornej príprave,

c) organizovať požiarne hliadky.

(3) Minister vnútra, národné výbory a orgány štátneho požiarneho dozoru môžu poveriť Sväz a poprípade i iné dobrovoľné organizácie aj vykonávaním iných úloh v odbore požiarnej ochrany.

(4) Národné výbory a Ministerstvo vnútra napomáhajú Sväz pri jeho činnosti a kontrolujú, ako plní svoje úlohy v odbore požiarnej ochrany.

Časť V.
Jednotky požiarnej ochrany.

§ 11.
Úlohy a druhy jednotiek požiarnej ochrany.

(1) Výkonnými orgánmi požiarnej ochrany sú verejné a závodné jednotky požiarnej ochrany; sú to požiarne útvary, požiarne sbory z povolania, dobrovoľné požiarne sbory a požiarne hliadky. Ich úlohou je zamedzovať a zdolávať požiare a iné živelné pohromy alebo nehody. Organizácia požiarnych útvarov a výkon služby v nich sú prispôsobené zásadám platným pre vojenské útvary v rozsahu, ktorý určí minister vnútra po dohode s ministrom národnej obrany.

(2) Na zosilnenie požiarnej ochrany a na zabezpečenie jej jednotného organizovania môže minister vnútra pre niektoré mestá ustanoviť, že všetky jednotky požiarnej ochrany podliehajú priamemu vedeniu orgánov štátneho požiarneho dozoru.

(3) Výkon služby jednotiek požiarnej ochrany, ich výcvik, zovňajšie označenie a disciplinárne pomery, poprípade i služobné a pracovné pomery upraví minister vnútra.

§ 12.
Rovnošaty a hodnosti.

(1) Pre príslušníkov orgánov štátneho požiarneho dozoru a pre príslušníkov požiarnych útvarov sa zavádzajú rovnošaty a priznávajú sa im hodnosti, zodpovedajúce hodnostiam vojenským, s označením príslušnosti k zložke požiarnej ochrany.

(2) Na upevnenie disciplíny a na uľahčenie výkonu služby môže minister vnútra po dohode s ministrom národnej obrany zaviesť rovnošaty aj pre príslušníkov ostatných zložiek požiarnej ochrany a priznať im hodnosti.

(3) Podrobnosti určí minister vnútra po dohode s ministrom národnej obrany.

§ 13.
Materiálne zabezpečenie.

Materiálne zabezpečenie orgánov štátneho požiarneho dozoru a príslušníkov jednotiek požiarnej ochrany z povolania upraví vláda.

Časť VI.
Spoločné a záverečné ustanovenia.

§ 14.
Vykonávacie predpisy.

(1) Predpisy na vykonanie tohto zákona vydá vláda nariadením. Týmto spôsobom budú podrobnejšie upravené najmä tieto otázky:

a) úlohy orgánov štátneho požiarneho dozoru a ostatných orgánov v odbore požiarnej ochrany,

b) organizácia jednotiek požiarnej ochrany a právne postavenie ich príslušníkov,

c) obstarávanie, rozdeľovanie a skúšanie vecných prostriedkov požiarnej ochrany,

d) úhrada osobných a vecných nákladov,

e) náhrada škody spôsobenej pri plnení úloh v odbore požiarnej ochrany.

(2) Vláda môže nariadením vydať predpisy o opatreniach smerujúcich k zamedzeniu požiarov a iných živelných pohrôm alebo k zamedzeniu nehôd, ako aj predpisy o obstaraní náhradných sídlisk, budov a zariadení.

(3) Úprava podrobností môže byť sverená všeobecným právnym predpisom.

Záverečné ustanovenia.

§ 15.

Čo platí podľa tohoto zákona o požiaroch a požiarnej ochrane, platí obdobne o iných živelných pohromách, ako aj o nehodách a ochrane pred nimi.

§ 16.

(1) Zrušujú sa predpisy, ktoré sú v rozpore s týmto zákonom; najmä zrušuje sa zákon č. 62/1950 Sb., o ochrane pred požiarmi a inými živelnými pohromami, a vládne nariadenie č. 135/1950 Sb., o organizácii ochrany pred požiarmi a inými živelnými pohromami.

(2) Do vydania predpisov podľa tohto zákona postupuje sa primerane podľa predpisov doterajších, pokiaľ nie sú s ním v rozpore.

(3) Opatrenia urobené pred začiatkom účinnosti tohto zákona, ktoré zodpovedajú jeho ustanoveniam, považujú sa za urobené podľa neho.

§ 17.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom, ktorý určí vláda nariadením; vykoná ho minister vnútra po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Zápotocký v. r.

Dr. John v. r.

Široký v. r.

Nosek v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.